

פרשת זוקת תשפ"א

בדרכיו והנהגותיו! אדם גדול הוא מי שעושה את המוטל עליו בכל זמן לפי מצבו ויכולותיו! גם אברך צעיר יכול להיות אדם גדול!..."

* * *

נקודה זו המחיש המשגיח הגאון הצדיק רבי דן סגל שליט"א בסיפור נפלא: שמעתי על יהודי יקר, שלאחר החתונה, כשרבו הנפשות בבית, נאלץ לעזוב את ספסלי בית המדרש, ויצא לעסוק במסחר בכדי לפרנס את משפחתו הגדולה.

באחד הימים בא אותו אדם לפני מרן ה'סטייפלער', והשיח את צערו כי לאחרונה הוא שבור ורצוף וחש חוסר סיפוק.

"מדוע?" – התעניין ה'סטייפלער' בהשתוממות.

השיב הלה: "כל היום אני יגע לפרנסתי, נוסע מכאן לשם ומשם לכאן. סוף סוף מגיע הערב ואני בא לבית הכנסת להשתתף בשיעור הדף היומי, וגם אז בקושי רב אני מצליח להתרכז מעט... ודקות אחדות לאחר תחילת השיעור תופסת אותי תנומה וכך אני ישן עד סוף השיעור... אם כן למה זה אנוכי? בשביל מה אני נמצא כאן בעולם הזה?"

השיבו ה'סטייפלער' בטון נחרץ: "טעות היא בידך! אתה טועה בכל ההסתכלות שלך!... אינך יודע איזה 'גנרל' חשוב אתה בשמים!... בעולם הזה אולי מחשיבים יותר את ה'למדנים', ה'פלפלנים' וה'עמקנים', אבל שם למעלה משבחים דוקא את מי שעושה את מה שהוא יכול! את מה שהוא מסוגל! ומכיון שאתה עושה את מה שאתה יכול ומה שאתה מסוגל, הרי שנחשב אתה 'גנרל' חשוב בשמים!..."

* * *

סיפר הרה"ג רבי יוסף זייבלד שליט"א, מוותיקי המחנכים בתלמוד תורה 'תשב"ר' בבני-ברק: אבי מורי הרב הגאון רבי שלמה צדוק זצ"ל, היה מוסר שיעור דף היומי לבעלי בתים מידי יום ביומו, בבית הכנסת 'קהל חסידים' בשכונת 'שערי חסד' בירושלים.

אחד המשתתפים הקבועים היה יהודי אומלל ניצול שואה, מוזנח מעט, שהיה טורח להגיע כל יום מתוך רצון ללמוד, אך מיד עם תחילת השיעור היה נרדם עמוקות ומתעורר בסיומו של השיעור. עובדה זו לכשעצמה לא הפריעה

זאת התורה אדם פי ימות באהל (יט, יד)

אמר ריש לקיש, מניין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר 'זאת התורה אדם כי ימות באהל' (ברכות מג:)

תורתנו אינה כשאר החכמות, תורתנו היא תורת חיים. הדרך לקנותה היא בהקרבת נתחי חיים ובמסירת מאווי העולם עבור התורה. לכן ברור שרמת החיבור לתורה תלויה ביגיעה ומסירות ולא בחכמה וכשרון. וככל שהאדם עושה את כל מה שהוא יכול עד קצה היכולת, כך מתקיימים בו דברי התורה לנצח.

* * *

לפני שנים אחדות נכנס אברך יקר לחדרו של מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א ופרץ בבכי מר. היה ניכר עליו כי דבר מה מעיק עליו כבר תקופה ארוכה. כאן, במעונו של זקן ראשי הישיבות, בפני הלב הגדול, לב כל ישראל, הוא מצא לנכון לפרוק את כאבו.

לדבריו, הוא חש כי אינו מתקדם ברוחניות כפי שהיה מצפה מעצמו; הלימוד הולך בעצלתיים, התפילה אינה משהו, ובהתאם לכך גם מעמדו החברתי ככולל אינו בכי טוב, בינוני ומטה. "באופן כללי הכל הולך קשה" - סיכם את מצבו.

רבי גרשון הרהר מעט, פנה אל האברך ואמר: "ראה, אני יוצא כעת מהחדר ומשאיר לך על השולחן דף ועט. שב ליד השולחן ותתבונן עם עצמך כמה דקות, וכתוב את המעלות הטובות שכן מצויות אצלך. תיכף אשוב".

רבי גרשון יצא מהחדר. האברך ישב וכתב. כששב רבי גרשון ועיין ברשימה הכתובה אורו עיניו, וקרא בהתרגשות: "נו, הרי לפי מצבך אתה עושה את המוטל עליך... אם כן הינך 'אדם גדול!'".

"מאי משמע 'אדם גדול?'", הוסיף רבי גרשון ואמר: "מרן הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל אמר פעם - איזהו אדם גדול? אולי רק מי שלומד שמונה עשרה שעות ביום? או רק מי שחי בפרישות מופלגת, או שהציבור מחזיקים ממנו כאחד מגדולי הדור, הוא אדם גדול? לא ולא! לא רק הם נחשבים אנשים גדולים, אלא אדם גדול הוא מי שאין בו פגם

למשתתפים האחרים, רק הבעיה היתה שבמהלך השינה היו זבים מפיו של אותו אדם כמויות גדולות של רוק, תופעה שגרמה למיאוס אצל אחרים, שהיו מתיישבים רחוק ממנו, וחלקם אף חדלו מלבוא לשיעור בגללו.

בשלב מסוים הועלתה הצעה על ידי אי מי מהמשתתפים, כי כיוון שבכל מקרה אותו אדם ישן בכל מהלך השיעור, ומאידך גיסא בגללו נמנעים אחרים מלבוא, אולי יש לבקש ממנו בעדינות לחדול מלבוא לשיעור. אולם היות ואבא ידע כי הענין גובל ב'נפשות' ממש, הוא לא הסכים לעשות דבר מבלי שישאלו קודם את דעתו של מרן שר התורה הגאון רבי **דב בעריש ויינפלד מטשיבין** זצ"ל, וכפי שיורה כן יעשו.

הרב מטשיבין שמע את פרטי השאלה והזדעזע עמוקות: "חס ושלום! חס וחלילה! וכי יעלה על הדעת לומר ליהודי כזה הטורח להגיע כל יום לשיעור לחדול מכך?! וכי יש לכם מושג כמה נחת רוח זה גורם לאבינו שבשמים?! הרי באמת הוא רוצה ללמוד והוא בא על מנת כן, ומה שבפועל 'נעבאך' הוא אינו לומד, זה לא מוריד כהוא זה מערכו בשמים..."

הוסיף הרב מטשיבין ואמר לאבא: "תאמר בשמי למשתתפי השיעור, כי במדרש ילקוט החדש (ערך משיח אות כה), מובא בשם אחד הראשונים, רבינו **יחיאל מפאריז** זצ"ל, לפרש את הפייט שאומרים ביוצר של ראש השנה: "אטומים להחיות בטללי שינה". 'אטומים' הם 'עמי הארצות' שהם אטומים ולא יודעים את התורה, שעתיד הקב"ה 'להחיותם בטללי שינה', והיינו שכשלוּמדים וישנים על הספר, לוקח הקב"ה את הריר הנוזל מפייהם ומשמר אותו ועושהו טל להחיות בו מתים עמי הארץ".

"לכן גם הרוק שזב מפיו של אותו יהודי בעת השיעור", סיים הרב מטשיבין את דבריו באוזני אבא, "הוא טל תחיה. לעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא יקיץ וירנן עם הרוק הזה את שוכני עפר".

הפשט הוא, שלכל יהודי יש תפקיד שלשמו הוא נועד, והרי הוא מחוייב להשלים את תפקידו לפי האופן והמצב שה' יתברך זימן לו, ובשמיים מסתכלים ובודקים האם הוא עושה את כל מה שהוא יכול ומסוגל כדי למלא את תפקידו, וכלל לא על התוצאות.

לכן כאשר הוא עושה את מיטב יכולתו נחשב הוא בשמים כגנרל חשוב, ורוקו נחשב לטל תחיה, מבלי קשר לתוצאה שאירעה לבסוף. הקדוש ברוך הוא אומר: 'ודגלו עלי אהבה'. עבודתו הרוחנית של כל יחיד ויחיד חביבה אצלי בכל מצב, בכל מקום ותחת כל דגל שיהיה, ובתנאי שיעשה האדם מצדו את כל מה שהיה יכול ומסוגל לפי מצבו. כל פעולה, כל הנהגה, כל דבר, כל פרט, שנעשה לכבוד השם יתברך, הוא חלק בלתי נפרד מצרכי גבוה, ומרבה כבוד שמים בעולם.

* * *

הגאון הצדיק רבי **נתן מאיר ויכטפויגל** זצ"ל, משגיח ישיבת לייקווד, היה רגיל לספר על הזכות הגדולה שזכה לה בבחרותו להיפגש עם מרן **ה'חפץ חיים'** זצ"ל. היה זה במקום הנופש בו שהה יחד עם עוד שנים מחבריו, הם פנו אל ה'חפץ חיים' וביקשו לשמוע ממנו דברי חיזוק והתעוררות.

ה'חפץ חיים' לא הסכים לדבר לפני שכולם ישבו, אך היות והיו שם במקום רק שני כסאות ולא נמצא בסביבה כסא נוסף, הושיב אותו ה'חפץ חיים' על ידו, באותה ספה קטנה עליה ישב.

לימים התבטא המשגיח: "אנשים צעירים לא מעריכים את מה שיש להם... בזמנו לא הערכתי את הזכות העצומה לשבת שעה ארוכה על כסא אחד יחד עם ה'חפץ חיים'... רק היום אני תופס איזו זכות נפלה אז בחלקי..."

שמע צדקותו וגדולתו של ה'חפץ חיים' הרעישה עולם ומלואו, והבחורים הצעירים ציפו לשמוע מפיו איזה חידוש מבריק או הארה מוסרית עמוקה, אך למעשה הם שמעו ממנו דברים פשוטים ויסודיים שליוו אותם לכל החיים.

ה'חפץ חיים' האריך במשך שעה ארוכה על ענין אחד, על חובתו של כל אדם ואדם לעשות את ה'עשה טוב' מעצמו מבלי לחקות אחרים ומבלי להיות תלוי באחרים. המשגיח היה חוזר על המילים המדוייקות ששמע מה'חפץ חיים' בהטעמת הניגון המיוחד שניגן אז: "יעֲדַעַר אֵינְעַר דְאַרְךָ אַרְבַּעַטַּיִן אֲלֵיין! אַרְבַּעַטַּיִן אֲלֵיין!" ["כל אחד מוכרח לעבוד לבד! להתייגע לבד!"]

שנים אחר כך הוסיף המשגיח ואמר: "שני החברים הנוספים ששמעו יחד איתי את הדברים נספו במלחמה, וכנראה שה'חפץ חיים' דיבר את הדיבורים הללו בשביל שאני אשמע אותם, הוא התכוון אלי. הוא רצה שאבנה את עבודתי הרוחנית באופן עצמאי, מבלי לחקות אחרים ובלי לסמוך על אחרים, וגם כאשר אשאר לבד יהיה עלי להמשיך הלאה..."

[מתוך הספר 'אוצרותיהם אמלא']

הממית עצמו על דברי תורה, ומעתה ואילך התורה היא מקור חיותו. וכיון שתורתנו 'תורת חיים' ומגנא ומצלא, הרי שהוסיף לעצמו חיים נצחיים, הן בעוה"ז והן לעולם הבא - 'כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה'.

* * *

היה זה בקיץ תשע"ו, בעת שיישובי דרום הארץ הופגזו במטחי טילים ורקטות מרצועת עזה. כל אזעקת 'צבע אדום' חוללה אימה בכל לב, כל יירוט של טיל או נפילתו חלילה - הצניחו לבבות בבהלה. בעיר שדרות מוכת הירי חיו התושבים מתוך לחץ ודאגה קיומית, דרוכים בכל שלב לקראת האזעקה הבאה...

הרב מיכאל זאדה הי"ו, רכז ארגון 'לב לאחים' בעיר, נקלע באחד הימים לשיחת שכנים, ששוחחו על הבהלה האופפת כל פינה, על האימה שמנקרת בלבבות, על החרדה הנוראה. הם דיברו על מערכת האזעקה 'צבע אדום' והשניות הספורות שהיא מעניקה כדי לברוח לממ"ד, וגם על מערכת 'כיפת ברזל', המיירטת טילים בהצלחה די גדולה, אם כי מוגבלת. ואז הבריק במוחו רעיון, והוא פנה אל השכנים ואמר: "ראו נא, כולנו מסכימים שבעת אזעקה יש לברוח למרחב מוגן, ובוודאי שאנו מצפים שמערכת 'כיפת ברזל' תועיל בס"ד ותיירט את הטילים המתעופפים מעלינו. אולם, הבה נתקין לעצמנו מערכת 'כיפת ברזל' נוספת, עוצמתית מאין כמוה, חזקה ואימתנית, שלבטח תגן עלינו ועל משפחותינו..."

לפיכך, החליט מגיד השיעור, 'אם אין מקום לכולם בחדר המוגן - פשוט נמשיך את השיעור בסלון, והשיעור הוא שיגן עלינו!' - אמר. ובאומרו זאת, ולקול זעקת המשתתפים 'אמן', נשמע 'בום' קולני במיוחד...

באותו רגע ממש, נחת בדיוק מאחורי הבית טיל קאסם הרסני, ורסיסיו התפזרו לכל עבר - אחדים מהם חודרים אל החדר הפנימי, הנחשב 'מוגן' יחסית. כל משתתפי השיעור עמדו המומים בסלון הבית, מבינים היטב מה היתה המשמעות, לו היו מפסיקים את השיעור ונדחקים אל החדר הפנימי, שהפך לזירה זרועת שיירי טיל, רסיסי מתכת וכדוריות ברזל קטלניות...

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא-הרב אשר קובלסקי']

**וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּכְךָ עֶרְדֹּי יֵשֶׁב הַנְּגֹב כִּי
בָּא יִשְׂרָאֵל... וַיִּכְלֹזם בְּיִשְׂרָאֵל (כא, א)**

זה עמלק... ושינה את לשונו לדבר בלשון כנען, כדי שיהיו ישראל מתפללים להקב"ה לתת כנענים בידם והם אינם כנענים, ראו ישראל לבושיהם כלבושי עמלקים ולשונם לשון כנען, אמרו נתפלל סתם, שנאמר 'אם נתון תיתן את העם הזה בידי' (רש"י)

סח הגאון רבי ראובן קרלינישטיין זצ"ל: למדנו מדברי רש"י דבר מבהיל: אותם עמלקים מקוללים ימ"ש, ידעו את כוח התפילה של עם ישראל. הם הכירו בכך שאם היהודים יישאו עיניהם למרום בתפילה - הם אבודים, לכן החליטו לתחבל תחבולות כדי לברוח מהבעיה. הגויים העמלקים מאמינים בתפילה של עם ישראל...

כמו כן, כאשר הגלה נבוכדנצר את ישראל לבבל, הזהיר את מפקד הצבא, נבזראדן, שירדוף אחריהם במהלך כל הדרך ולא ייתן להם מנוחה, כי אם היהודים ינוחו, יהיה להם זמן להתפלל לקב"ה, וכל התוכניות בטלות ומבוטלות. על כך נאמר בפסוק: "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון" (תהילים קלז, א) כי עד אותה שעה שהגיעו לבבל לא ישבו לנוח עד שהגיעו לבבל. נבוכדנצר פחד מהתפילה של עם ישראל... וכמו כן גם העמלקים ערכו תכנית שלמה כדי לנסות להתחמק מהתפילה של עם ישראל.

וכן בדור האחרון, בשנת תשכ"ז התנהלה בארץ ישראל מלחמה מסוכנת מאוד, ה' ירחם. כולם יחד: המצרים, הירדנים והסורים - התאספו להילחם בנו. אין לתאר באיזו סכנה היו נתונים יושבי ארץ הקודש - חושך וצלמוות ופחדים נוראים, פשוטו כמשמעו. והם איימו ודיברו באכזריות ויוהרה - איומים וקללות.

למצרים הייתה תחנת שידור בעברית - 'קול קהיר'. השדרנים הערבים היו מדברים בעברית עילגת ומטילים על היהודים פחד ואימה. הם התרברבו ואמרו שהערבים יהרגו

הכל הקשיבו לו מרותקים, מבקשים לדעת איזו מערכת הם יכולים להתקין בכוחות עצמם, מערכת שתגן עליהם מפני הטילים... ואז הוסיף ר' מיכאל ואמר: "מורי ורבותי, הלא שנינו בדברי רבותינו 'תורה מגנא ומצלא', התורה מגינה ומצילה, שומרת עלינו, על החיים, על המשפחה, על הבתים. התורה היא 'כיפת ברזל' אמיתית, אין כמוה לעמוד לנו כהגנה מפני כל משחית ומחבל, חי או מעופף, מתכתי או אנושי. הבה נקים שיעור תורה קבוע בבית אחד מכם, והשיעור הזה - בו כולנו נשתתף ונשקע בלימוד התורה, יהיה עבורנו 'כיפת ברזל' מגינה מכל טיל, חזקה מכל איום!"

אחד השכנים, יהודי יקר בשם יובל, קם על אתר והתנדב לקיים את השיעור בביתו, כאות הודאה על כך ששני הבתים שסביב ביתו כבר נפגעו מטילים, ואילו ביתו שלו שרד.

"אני מזמין את כולכם לשיעור, בואו בהמוניכם!" - הכריז, והשיעור נקבע ויצא לדרך, כשמספר משתתפיו הולך ועולה...

באחד הימים, לנוכח החשש מהטילים התכופים, חששו חלק ממשתתפי השיעור לבוא, ושלחו לשאול את מרן ראש הישיבה הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל אם נכון להמשיך בשיעור - למרות הסכנה המרחפת. הרב שטיינמן האזין לשאלה בכובד ראש, הבין כי מדובר בחיי אדם, אולם פסק: "התורה מגינה ומצילה, המשיכו בשיעור בכל הכוח, הרבו את משתתפיו ככל יכולתכם, כי זכות התורה תגן ותושיע מכל טיל!"

למותר לציין כי בעקבות תשובתו גדל השיעור עוד ועוד, וכבר נמנו בו למעלה מ-40 לומדים...

ויהי באחד הערבים, בעיצומו של השיעור, נשמעה אזעקת 'צבע אדום'. משתתפי השיעור ביקשו לפעול בהתאם להנחיות ולהיכנס אל חדר פנימי בבית, אולם מספר המשתתפים היה כה גדול - עד שלא היה מקום לכולם בחדר הקטן... איש לא רצה להעדיף את חייו שלו על פני חיי חברו, איש לא הסכים להיכנס אל החדר המוגן - כשחברו יצטרך להישאר מחוצה לו...

את היהודים כמו זבובים, וישליכו אותם לים. רק להיזכר בפחד ששרר באותו זמן - מעורר חלחלה.

אבל היה משהו מיוחד שהם אמרו השכם והערב, ממש מידי יום ביומו: "אבל אתם היהודים של 'מאה שערים' [נדמה שכינו אותנו 'החסידיים ממאה שערים'] - לכם לא נעשה דבר. מטרטנו וכוונתנו רק ל'ציונים'. איתם אנו נלחמים, אבל את היהודים מ'מאה שערים' לא נהרוג!".

הדבר היה נראה תמוה ופלאי: מה להם וליהודים של 'מאה שערים'?! עד שהתברר שפשוט הם פחדו מהתפילות של יהודי 'מאה שערים'... לכן ניסו לגרום להם לא להתפלל.

במלחמת העולם אמר הרבי מגור: "כן, הישועה בוא תבוא, וכשתבוא - יאמרו אלף ואחת סיבות לישועה, אבל תדעו שהיא תבוא בזכות 'מאה שערים'...", היינו בזכות התפילה. כי מרכז התפילות היה בשעתו בבתי הכנסת הגדולים של שכונת 'מאה שערים', שם התאספו לתפילות בוקעות רקיעים.

הנה כאמור, בשנת תשכ"ז ניסו הערבים לרמות את היהודים במטרה להחליש את כוח התפילה של עם ישראל, ולכן דיברו כביכול אל יהודי 'מאה שערים': "אין לכם מה לפחד...".

את ה'חכמה' הזאת הם למדו מעמלק. הם ידעו את כוחה של תפילה, הם ידעו שה' שומע למי שמתפלל אליו מכל הלב - 'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראה באמת'. הם לא רצו שהיהודים החרדים לדבר ה' יתאמצו בתפילתם לבורא עולם, ולכן מצאו דרך מתוחכמת לרפות את ידיהם ואת ליבם מן התפילה. אין לכם מה להתפלל - אתם לא בסכנה... אוי, אוי, הגויים האלה יודעים מה כוחה של התפילה, בכל דור. [מתוך הספר 'יחי ראובן']

ברחוב חבקוק 13 בבני ברק, לצד הבניין, יש שני עצי דקל. עץ אחד גבוה ונאה, והעץ שליידו אינו אלא גזע קטן. הפלא הוא, שהגזע הקטן היה עד לפני שנה עץ דקל רב פארות בעל ענפים רחבים במיוחד שהצל על כל הסביבה.

בניסן תש"פ הוכרז מצב חירום בארץ בעקבות הקורונה. אנשים התכנסו בבתיהם, והמבוגרים במיוחד. ברח' חבקוק 13 ישבה אשה מבוגרת ליד החלון. היא הרגישה בודדה, לא היתה לה כל אפשרות לצאת החוצה, והיא חשבה שלפחות תוכל להתבונן בנעשה ברחוב. אלא שלמול חלונה גדל במלוא הדרו עץ דקל שהסתיר את כל הנוף. גם עד אז הפריע לה הדבר, אבל היא לא עשתה דבר בעניין. עכשיו, כשהיה עליה לשבת בבית יום אחר יום בלי לראות נפש חיה, החליטה לפעול.

היא התקשרה לעירייה ושאלה אם יוכלו לשלוח גנן שיגזום את העץ, אבל נענתה בשלילה. אף אחד מהאנשים שדיברה איתם לא התכוון לעשות דבר מה בעניין.

בצר לה פנתה אל בורא העצים בכבודו ובעצמו והתפללה אליו, שיסדר לה נוף נקי מול העיניים, שתוכל לראות את המדרכה ואת האנשים המהלכים עליה, ויקל הדבר על בדידותה הקשה. מעומק הלב היא ביקשה, באמונה גדולה התחננה, והקב"ה שמע לה... עברו שבועיים מאז שהתחילה להתפלל על זה, והנה נשמטו הענפים. העץ נרקב כולו והענפים פשוט נפלו לארץ. הנוף התגלה פלאים ללא מגע יד אדם, ולאשה היתה הרווחה. לאחרונה, לאחר שהעץ נרקב לגמרי, חתכו את העץ והשאירו רק גזע קטן.

ר' יצחק מבני ברק מספר: "הלכתי במיוחד לראות את העצים הללו, וראיתי במו עיני עץ גבוה ונאה, ובסמוך לו גזע קטן. צילמתי את העצים למזכרת, להראות לאחרים ולהזכיר לעצמי שמי שברא את כל העולם יכול גם לשנות מהבריאה כאשר יעלה רצון מלפניו...".

* * *

אני מתגורר היום בעיר באנגליה הנמצאת במרחק שעת נסיעה מלונדון. עד לפני שנה וחצי גרתי בבני ברק, העיר שבה מתגורר חמי. לפני שעברתי לאנגליה ערכתי קנייה בחנות בני תורה, וחסרו לי 240 שקל. אברך חסיד סאטמר שהיה במקום ראה את מצוקתי והציע להלוות לי כסף כדי להשלים את הקנייה. רשמתי בפלאפון שלי את מספרו של המלווה. אולם, דא עקא, המספר אבד לי, ולא היתה לי שום אפשרות להשיגו.

זמן קצר אחר כך עברתי לאנגליה, והחוב המשיך להעיק עלי. לא היה לי שום רעיון איך למצוא אותו, ולכן התפללתי להשם שיעזור לי. בכל יום, בסוף שמונה עשרה, הוספתי משפט קצר של בקשה: 'שאמצא את בעל חובי ואחזיר לו את כספו'.

השנה, הגעתי לחמי לכבוד חג הפסח. עמדתי ליד ביתו של חמי, והנה ניגש אלי אברך והתחיל לשוחח אתי. הוא נראה לי מוכר וגם אני נראיתי לו מוכר. שאלנו זה את זה היכן כל אחד גר. אני באנגליה והוא בפתח תקוה. גם הוא הגיע לחמיו שגר באזור.

לפתע קלטתי מאיפה הפנים שלו מוכרות לי. "תגיד לי", אני שואל אותו, "אתה זוכר שפעם ערכתי קניה ב'בני תורה' ואתה הלווית לי 240 שקל?".

הוא זכר את המקרה, אומנם הוא לא זכר שאני הייתי האיש שלוה ממנו, אבל כל הפרטים התאימו. מיד שילמתי לו את החוב, ברוך השם. [מתוך 'השגחה פרטית']

לעילוי נשמת

הרב שלמה רפאל בן אסתר זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה.